

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шедл. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“, Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не повертаються.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зб.
Чвертьрічне 16-00 „
Піврічне 30-00 „
Річно 60-00 „

ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар.
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зб., Німеччині 7-50 зб.,
Швейцарії 8 шв. фр., Чехословач-
чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зб., Австрії 7-50 зб.,
Збіла адреса 1 зб.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-28.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

На шкільний сезон КНИГАРНЯ „ПРОСВІТИ“

Львів, вул. РУСЬКА ч. 1.

порукає шкільні підручники і приладдя
для всіх шкіл.

Грім може спалити Ваші стоги й полукіпки,
тому обезпечайте
ЗБІЖЖА й ПАШУ від ОГНЮ в
Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Безконечна тема.

Ще один вимовний польський голос на польсько-українські теми.

Українська проблема в Польщі стала вже для польської публіцистики безконечною темою, — темою, на яку може писати менше або більше цікаво чи пікантно, чи сензаційно не тільки кожний польський публіцист, але й кожний більший або менше видатний польський громадянин. Придуть до Польщі якінебудь чужинці, що цікавляться українською справою, — це вже дає польській публіцистиці змогу гордити на цю тему найрізноманітніші небелиці, малювати найрізноманітніші перспективи (грізні а не раз і забавно веселі), чи накінець розкривати найфантастичніші програми для розв'язки українсько-польського питання. Досі занотували ми на сторінках „Діла“ за кільканадцять повоєнних літ уже цілі сотки всяких польських проектів на розв'язку українського питання, при чім багато між ними було однозгідних, але українська справа як була нерозв'язаною перед, скажім, десяти роками, так осталась такою самою скомплікованою й нерозв'язною досі, як стояла на мертвій точці тоді, так стоїть на ній і тепер. Станеться щось у краю, якийсь напад чи вибухне пожежа — все це приписується відразу українцям і знов пишеться безупину на теми польсько-українських відносин. Слідкуючи так за польською публіцистикою від десятка літ, приходимо до переконання, що в ній ця тема ніколи не переживеться. Вона для неї буде безконечною, так як безконечною і незвичайно дразливою стала вона для всіх польських політиків, що крутять нею як швець шкірою і ніяк нічого з неї не можуть викрутити. Словом квадратура кола! Але квадратура для польської політики і публіцистики. Бо для нас ця справа представляється далеко ясніше та простіше.

Ось до безконечної черги польських публіцистичних голосів прибав сьогодні ще один. Голос доволі різкий, у польській публіцистиці відокремлений, але неповний, бо автор з висунених преміс не робить ніяких логічних висновків, а перескакує раптом з реального світа в світ ілюзій і фантазій. Маємо на думці обемисту статтю д-ра Ольгерда Гурки, б. редактора припиненого минулого року щоденника „Дзєннік Львовскі“, опубліковану на передовому місці в львівській „Газеті Поранній“ з дня 26. серпня (ч. 9679) під назвою „Польсько-українське питання в зеркалі об'єктивних розважувань“.

Автор каже, що досі ставили польсько-українську справу (роз. у Польщі) нещиро як поляки так і українці. Одні й другі ховали голову в пісок перед „засадничими труднощами“ цього питання. На це складалися всякі причини, а найважливішою з них була та, що ні одні ні другі не мали відваги сказати правди в очі своїх громадянств. йдучи все по лінії найменшого опору. Наслідком такої поведінки обманювали самі себе. Бо

„ані українські самопотішування, зокрема потішування своїх молоденьких „героїв“ з Галичини, що справи „України“ стоять щораз краще, щоби тільки триматися далі гострої та непримиримої тактики, ані також польські публіцистичні пописи, що руский селянин є ворогом змагань своїх українських політиків, не відповідають дійсності“.

Українські провідники, твердять далі автор, програючи справу творення своєї держави, покривають тепер свої невдачі підсилюванням несподіваних метод у політиці, які утруднюють розвиток їхньої власної справи і будучини. Обмежуючись крім того виключно до питання

Сх. Галичини, втрачають щораз більше контакт з Наддніпрянщиною.

„З другої сторони — читаємо у статті — публіцистичні польські міркування, що неприйнятне становище українських політиків, без сумніву зрештою чуже більшості руского селянина, є ділом горстки студентів та інтелігентів, дуже ярко пригадують рапорти російських губернаторів і австрійських радників з XIX. віку, що означували польські рухи, як діло „незадоволеної шляхти“ і горстки молоді, для якої польський хлоп чужий, бо він на загальне шанув уряд і любить цесаря. Нема сумніву, що польський хлоп у рр. 1846—63 був більше чужий для рухів своєї інтелігенції, ніж теперішній український селянин для акції самостійників, чи навіть УОВ або УОН, а всеж польський незалежницький і національний рух був цілком конкретною річю. Тайна лежить у тім, що взагалі всі національні рухи від німецьких „фрайгайтскіре“ починаючи, були ведені горсткою інтелігенції та студентів, але всеж змінювали карту Європи. Не можуть також до розв'язання українського питання псевдо фахові твердження, що українці не нарід, а їх мова то діалект і т. п., бо нарід це виключно справа самопочуття і волі, а літературна продукція України перевищає наприклад болгарську. Ірландці мали ще менше даних на те, щоби себе звати народом, уживаючи майже виключно (87 проц.) мови свого ворога, а всеж цілі віки вели вони боротьбу за свої права і досягнули результати. Подібно накінець, коли українська справа дійшла аж на тапету Ліги Націй, не вистане з боку Польщі обурюватися на Європу чи Англію, що мішається зі своїми опініями та інтерпеляціями до українських справ, бо та сама Європа, чи її опінія, навіть без підстав у застереженнях конференції амбасадорів, мішалася все перед війною до чужих справ, чи вони були німецькі, російські, австрійські чи турецькі. При цій низці і ліберальних товариств і пацифістичних міжнародних і т. д. опінія Європи все в менше чи більше властивий спосіб буде мішатися до чужих справ, так як це робила перед війною навіть супроти найбільших потуг у справах б. королівства польського, або Познанщини і перед цього роду інтервенціями не відступити навіть зі страху перед громадами найпочитніших наших щоденників. Скажім собі це щиро в очі, замість вигідних і популярних оман, а також безцільних претенсій. Заграничний агітації протиставмо ясну програму розв'язання цієї проблеми, але таку, що могла б промовити вправді не до наших здецидованих ворогів, але бодай до нерадих нам. За відповідь не вистарчать ані нещирі запевнювання галицьких українців, що домагаються виключно національних прав і справедливості, ані загальникові польські гасла зичливості і толеранції без вироблення спречизованої політичної програми, гідної держави, яка приймає мирно до великодержавного становища в Європі“.

Далі каже автор, що цілу справу треба „взяти за роги засадничих труднощів“. А ці труднощі, на його думку, коріняться у „позірній неможливості погодження засади непорушності наших теперішніх границь з українськими незалежницькими аспіраціями“.

Після того всього треба було б сподіватися від автора якоїсь конкретної програми на роз-

в'язку цієї складної проблеми з „позірними“ труднощами. Але він її не дає. Спинившись на характеристиках двох національних демократій (польської й української) і ствердивши на початку характеристики, що тільки вони (тобто євдеки і УНДО) мають під теперішню хвилю „спречизовані програми взаємної екстермінації“ п. Гурка перекидається раптом на церковну ділянку, „доказує“ вагу греко-католицизму для українців, а шкідливість протинішнього наставлення євдеків. Щоби потім пригадати 21. квітня 1920 р. тобто дату відомого варшавського договору з УНР, коли то „марш. Пілсудський подав руку до згоди та співпраці урядові Української Народньої Республіки“ та зробити накінець у своїй статті такий дивоглядний висновок:

„Цій годішній ідеї марш. Пілсудського треба нині тільки інтерпретаційних слів, достосованих до ситуації теперішньої хвилі. Однак попри те треба повторити, що труднощі, які заключаються у розбіжності засад є при дотеперішнім способі думання обох сторін незаперечною перешкодою, бо без сумніву ні один поляк при найприхильнішому навіть наставленні для ідеї майбутньої України, не може допустити думки про втрату свого правового і фактичного володіння у полуднево-східних воєвідствах, а також на Волині, а величезна більшість тих, які вважають себе за українців, просто не може собі уявити будучої України без Східної Галичини“.

У першій частині статті немало цікавих і тверезих думок. Зате, прочитавши її другу частину, дивуєшся, як можна взагалі таким чином до справи підходити. Вийти з założення, що невиносні польсько-українські взаємини треба за всяку ціну налагодити, азявши „за роги засадничі труднощі проблеми“ і дійти потім до висновку, що їх налагодити неможливо — це значить бити самого себе, самому собі перешкоди, та й дати накінець доказ несерйозного політичного думання. Колиж під тим „бранням за роги засадничих труднощів проблеми“ автор розуміє якесь достосовання чи якусь інтерпретацію варшавського договору з 1920 р., тобто коли галицьким українцям доручає зрезиґнувати з Галичини, махнути рукою на її долю як у теперішності так і в будучині, а натомість віддатись тільки мріям про незалежну Україну над Дніпром, то значить, що він ставить справу неширо, рахуючи на людську наївність. Бо як можна „розв'язувати“ українську проблему у Польщі при допомозі якихсь грушок на вербі, ще й до того поза границями Польщі. Коли українці кажуть, що їм належаться в Польщі такі-то і такі-то права, то автор наведених „об'єктивних роздумувань“ відповідає їм: та це ж дурниця, ви думайте над тим, як побудувати Україну над Дніпром. Сміх та й годі! Така ментальність усіх т. зв. санаційних політиків.

Wyciąg z protokołu wspólnego z dnia 20. sierpnia 1931 r. Sąd okręgowy Wydział VI. karny we Lwowie w sprawie konfiskaty Nr. 183. czasopisma „Dilo“ z daty Lwów dnia 16. sierpnia 1931 r. do sygn. VI. 1. Pr. 379/31 na posiedzeniu niejawnym w dniu 20. sierpnia 1931 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanowił: uznać za usprawiedliwioną dokonaną dnia 16. sierpnia 1931 r. przez Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie konfiskatę czasopisma p. t. „Dilo“ № 183 z daty Lwów, dnia 16. sierpnia 1931 r. zawierającego: w artykule p. t. „O czołowym diled“ w ustępie od słów „Jak wyhladaje“ do słów „napewno ne zdwyuiut“ znamiona występku z § 24 ustawy prasowej, zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w miarę § 493 pk. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. — Zarazem wydaje się odpowiednie redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonanie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21. ust. druk. z 17. XII. 1868. Drupek Nr. 6 ex 1862, t. 1, zażądanie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Uszczególnienie: Ogłoszenie drukiem wymienionego wyżej artykułu ma na celu podanie do wiadomości ośnoy pisma skonfiskowanego „Dilo“ z daty Lwów 7. lipca 1931. Sygn. VI. 1. Pr. 379/31. co odpowiada znamionom występku z § 24 ust. prasowej. — Według §§ 487, 489, 493 pk. oraz §§ 36 i 37 ust. pras. jest zatem powyższe postanowienie uzasadnione.

Przewodniczący:
Medynski wr.Protokulant:
W. Mikuszewski wr.Za zgodność: Lipanowicz
starszy sekretarz.

Умовини міждержавного роззброєння.

Певні гостро актуальні справи світової політики, що виникли в останньому часі на деякий порядок, справа міжнародного роззброєння не втрачає ні дрібки на своїй актуальності і хоча зійшла хвилю на дальший пали, не перестає цікавити людей, що раді налаштувати краще міжнародні взаємини. Відомий французький політик сенатор де Жувенель на запит представника „Наш Фран Прессе“, чи вірить в роззброєння європейських держав, відповів, що не тільки вірить, але повиний, що до цього мусить прийти, розуміється, не зараз, але після низки міждержавних конференцій. Не дармо дається людям явний зачеркнений ідеал, який так довго буде їх інтересувати, аж врешті діждеться здійснення. Станеться це подібно як в господарсько-проблемі шляхом міждержавного порозуміння і взаємних уступок.

Які саме способи мали би довести до розв'яз-

ки цієї проблеми? На думку сенатора Жувенеля слід перш усього обмежити і контролювати видатки на збройну силу. Труднощі поділити на групи і усувати поступово. Зачати від військової авіації, яку найперше слід обмежити. На випадок війни Союз Народів має перемінити вояцькі літаки всіх держав на міжнародну поліцію і вжити її проти нападника. Державу, що не пристане до цього табору, будуть уважатися за нападника. Якщо так буде, війні прийде радикальний кінець, бо авіація це страшна зброя, яку мусимо вжити проти війни та в користь миру. Одного тільки не треба забувати: міждержавна організація мира неможлива без попередньої міждержавної господарської та політичної організації. Щоби завести в Європі мир, спокій та добробут, слід наперед створити атмосферу взаємного довіри та господарської співпраці.

Мрачні перспективи.

Наслідком фінансової катастрофи, що потрясла державним організмом кількох середньоєвропейських держав, особливо Німеччини, в Баилей радив недавно комітет банкірів, заінтересованих у величезних кредитах, які завдяки господарській політиці Німеччини в короткочинних силую обставин перемінювалися в довгочинцеві. Розв'язка проблеми була дуже важка, бо діло в 7 мільярдів марок, яких Німеччина не в силі оплатити. Конференція скінчилася тим, що представники інтересованих фінансових кол відложили рішення справи на шість місяців, звільнивши відповідальність за дальній хід справи на політиків. Вони мають напротязі шістьох місяців створити умовини, щоби ті короткочинцеві кредити можна було змобілізувати, а це може статися тільки тоді, коли хтось допоможе Німеччині новими короткочинцевими кредитами у висоті 2 і пів мільярда марок.

Чи воно можливе? У звіті, що появилася після невдалої конференції, сказано так: „Як довго взаємини між Німеччиною і іншими європейськими державами опираються на основі приязної співпраці та обостороннього довіри і через те відпадає головна причина внутрішніх труднощів для Німеччини, ніщо не опинюватиме мирного господарського розвитку. Це перша і рішуча передумовина кредитової здібності“.

Отже хто після створення приязної міждержавної співпраці мав би принести жертву задля

санатії Німеччини. Нема сумніву, що патак відноситься до Франції, яка при кредитовій абстиненції Америки та фінансовому вичерпанні Англії одинока розпоряджає більшими капіталами. Та чи схоче Франція зміцнити Німеччину, щоби рятувати англійські, швейцарські та голландські короткочинцеві кредити? Питання, на яке можуть відповісти тільки французькі капіталісти і політики. Покищо з французького боку радять Німеччині вступити на дорогу самопомогти та показати добру волю, що хоче довго сплачувати. А що при теперішньому внутрішньому положенні німецької держави це неможливе, то дальший хід подій сповитий загадкою.

До чого це доведе?

(Допис зі Золочівщини.)

Підгірці, 24. серпня 1931.

Дня 22/VIII. 1931. прибув до села Підгір'я швадрон 4. піонірів, стаціонаований у Львові Жовківська 32, на хвилювий побут підчас вправ. — В год. 8-й вечором по скінченій вечірній жовнірі цього відділу напали на повертаючих з вечірні і з молочарні людей, мешканців села і почали їх бити без найменшої причини куплями і колами з плотів. У висліді цієї розправи військових із спокійними мешканцями оказались тяжко побитими такі:

В осіб пригноблених, виснажених, неспосібних до праці природна гірка вода „Franciszka Józefa“ побуджує обіг крові, скріплює кист до думання та охоту до праці. Можна дістати в усіх ант. і дрогеріях.

Степан Кокір (перебиті ноги), Михайло Бедрій побитий по плечах, Степан Король підбито око і перебіта нога, МIRON БОКІЙ, форналь на цілому тілі, Антін Якимович на цілій тілі, Легко ушкоджено на тілі слідуючих: Михайла Скорського, Василя Покоцького, Степана Сеника, Володимира Бедрія, Михайла Ковальчука, МIRONА ПАВЛОВА (дяка), Івана Горішка, Лосифу Горнік і багато інших, яких не встиг я зареєструвати. Жовнірі хтось до цього намовив, бо покликувались на місцевих інформаторів, що мовляв „nam mówiono, że tutaj ludność bardzo niespokojna i potrzebuje karnej ekspedycji“. Замітно, що у побитті брали участь підстаршини, а найбільше капраль Довбонь, а вахміш, коли йому про це донесено, ще похвалив війсьсько. — Ці самі жовнірі старались перешкодити в роботі місцевому молочареві і прислузі і приказали гасити світло. Молочар Гриць Якимів не послунав і продовжував роботу далі. Згаданий Довбонь мене особисто зневажив. Самовільно став виганяти мої коні зі стайні, а коні я на це не дозволяв, заладував кріс і погрожував, що стрілятиме. Я всеж таки до стайні не впустив; колиж він приказав насильно брати мені сіно, я жовніра відтрутив, а сіно відобрав. — За яку годину прийшов вахміш із плутоном, щоб я оправдався за що „potra sam żołnierz“. Я розяснив їм їхнє поведіння і ці не лиш не скартали спринчинників, а ще погрозили мені судом за зневагу польського жовніра. Команданта-офіцера годі було дошукатися; а поліція вправді вислала постерунокового і він стягав протокол з події на моїм подвір'ю, але мабуть був спринчинником побиття невинних мешканців. — Я про все доніс до староства в Золочеві. Відділ після події відійшов раненько в 6-й г. у напрям Бродів.

о. Василь Пришляк

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна прислати пошто-вими марками.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. СЕРПНЯ 1931.

Д-Р В. МАКОВСЬКИЙ.

5)

Моє лікування.

„Помірки“. — Пляжа, свобода та правильник. — Нова ординація. — Дві Марисі.

— А ви ще там не були? питає мене скелар, де я купую овочі.

— Де?

Він вказує пальцем угору. Дивлюся поперек на цілу ширину дороги, хитається на широкій бинді проречистий напис: „Одведзь Помірки“.

— Ні. А там варт бути?

— Авжеж — сміється купець хитро. — аде не самому...

І я туди подався пішки; цеж належить до „ординації“. І — сам (теж ординація). Що таке „Помірки“?

Я волав би Вам прислати фотографію з тих „Помірок“; — це так сказати, не такі „помірки“ (нивки за загумінками або на зарінку), як у Вас, а зовсім інші „Помірки“. Вони від Трускавця віддалені 3 кілометри; дорога тяжка через дуже стрімку гору. Була там копальня земного воску; звідти добувають „Нафтусю“ і ведуть її рурами до Трускавця. Там — гарний, густий ліс із квітчастими насадами і полянами. Там є, якби Вам сказати, — є великі цілющі, йодово-солоні і... соняшні купелі, або — круті верти, говорім без „обрізків“, — там — трускавецька пляжа!

Ось де я їх найшов, ті всі трускавецькі мавки і нявки і тих всіх трускавецьких хованців-галанців. На пляжі в Помірках!

Щоби дістатися до басену, треба перейти досить простору, гарним мілким (кажуть що морським), піском всипану пляжу, а як коли напр. у неділю або свято зполудня, то й перепхатися поміж живу виставу всяких купельних мод і костюмів, якими прикрашені або й неприкрашені більш чи менш пружні та стрункі статі перемішаних купальниць і купальників.

Треба бути справедливим і сказати, що ця пляжа має воду (купальні). І то знамениту, мінеральну: солоничну з калієм, йодом і сіркою. Видно це по колорі і чути по запаху. Є

окремі басени для дітей, окремі для тих, що вмюють плавати і не вмюють. Став глибокий місцями на 8 м. Спід мулистий. Ресторан, лодки, музика, теніс — одним словом, зразок морської пляжі.

А на пляжі? Як на пляжі — свобода!

Свободу на тепершніх пляжах, описати точно годі; в ній або треба бути, або — її собі уявити, однак не обмежуючи уяви... Мале спостереження з мого боку Вам, Пані, багато допоможе. Ось усюди на помірцькій пляжі є повивішуваний купальний правильник; це свідчить про лад. Ціла низка постанов, острого і заборон. Між іншими є такі: „Вільно купатися тільки в приличних костюмах“, або „Просимо на терені купальень поводитися прилично під загрозою таких а таких кар, аж до заборони вступу до купальні“. І т. д.

Ці постанови говорять самі. Вони-ж просто образливі і певно не висіли би, якби не були тут потрібні.

— Чи вони доцільні?

— На мій погляд — дуже доцільні, — мало успішні. І дотично костюмів і поведінки. Словом — свобода!

Та це — й ціла атракція „Помірок“.

В будні глоті нема; більше глядачів, як купальників. Віддалення, їзда, окремі вступні утруднюють дещо демократичну свободу. Дещо свободніше і „тісніше“ тут по неділях, а ще в спеку. Одні купаються; інші одинцем або групами, а то й дуже проречистими та інтимними „беруть“ соняшні купелі; деякі на човнах, граються, забавляються, або охолоджують себе в ресторані.

Одним словом — пляжа!

І добре, що я туди пішов. Бо чим є живець — без пляжі?... Аби це була єрусалимська чудотворна овеча купіль, жінки туди не поїдуть.

Я лікареві про цей свій „лівий ухил“ ні чиркнув. Однак він на другий день ніби сміхом мене випитував, чи я „ім'ясо, або пю алькоголь“.

Я притомом відцурався і гадки такої. (Прецінь „мала горяча з капустою“ і „дві малі львівського“ на Помірках по мариш і змученню — без значіння!).

Справдив, що мій загальний стан „малошо“, але „де-що“ поправляється...

Значить, — я на добрій дорозі!

Після 10 днів „вступної“ курації, мій лікар дав мені другу, ще складнішу та твердшу. Ця друга курація мала вирішити про вислід мого лікування.

Зараз першого дня, я з непохитною постановою забрався складати новий поділ годин.

Сиджу в холодку дуба біля Міцкевича і заживаю поволі „Марисі“, як ось чиняє легка рука спочила лагідно на моїх плечах. Самотужки повертаю туди голову: Марися!

Але цим разом справжня, жива Марися, моя давніша знайома.

Колись („а те, що минуло, не згадуйте пане брате“) дуже (без „ще“), нині — „ще дуже“ гарна; дарма, що в небезпечному вже віці.

— І Ви тут?... Коли приїхали?... Чи давно?... Що?! вже другий тиждень як Ви тут? А деж Ви зашилися, що Вас віде не видати?... Ха, ха, ха! на що, на що?... На серце лікується?... Ха, ха!

— Ради Бога! Не заливайтесь, Пані, таким сміхом, люди зглядаються...

Але вона аж плакала, так сміялась: „Прийшов на пса мороз“, ха, ха, ха!

Зимної Марисі я вже не допив; пішов з теплою у парк.

Після літ розстання, звів нас припадок і цей хитрун зводив нас тепер частіше. (І в Трускавці тиждень має лише 7 днів!) чи на есплянаді, чи біля „Нафтусі“, „Марисі“, „Броні“, чи в парку все ми якось зустрічалися — „припадково“.

Зрозумійте, Пані, що для давньої знайоми (ще й тут самітньої) годі було відмовитися від товариської чемності. Тим самим зрозуміте, що ця „диверсія“ мусіла в основах захитати складною програмою моєї нової „девятиднівки“.

Моя знайома любить дальші прогульки, але не любить ходити сама. А ще, як мені сказала, що вона також у своїй ординації різні години „зредукувала“, то і я перед проходами обмежив, а то й зовсім зредукував заживання „Нафтусі“. За те по проходах...

(Докінчення буде.)

Англійський журналіст у Львові.

Про відношення п. Ньюболда до українців.

Львів, 25. серпня 1931.

Польська преса принесла сьогодні вістку, про те, що в понеділок приїхав до Львова англійський журналіст п. Ньюболд і замішав у готелі Жоржа. Цю саму вістку подали й ми. Коли ж вертаємо до неї ще раз, то робимо це тому, що частина львівської польської преси заосмартіла цю вістку ще таким „коментарем“:

„На прибуття англійського журналіста за-реагували в характеристичний спосіб місцеві українські політики згід з анамнізом УНДО. Довідалися про приїзд англійця, панове уніції в Пеленським на чолі сечас побігли до готелю Жоржа, щоб його повитати і поговорити з ним про політику. Однак візита не вдалась, бо п. Ньюболд доручив готельовому портієрові заявити, що делегація не прийме“.

Так написало „Слово Польске“. Натомість „Газета Поранна“ подала теж зачерпнуту в готельового портієра або в якогось, виручуючого його в портієрській службі, агента, інформацію такого змісту:

„Як довідуємося, вчора у ранніх годинах явився в готелю Жоржа українські послани з пос. Пеленським на чолі, що наміряли окружити п. Ньюболда своєю опікою, подібно, як недавно перебуваючих у Львові англійських парламентаристів пп. Дейвіса і Бара. П. Ньюболд казав анонсуєму їх портієрові заявити, що з панамі українськими послани не думає говорити“.

Прочитавши наведені інформації, ми звернулися до найавторитетніших українських джерел за виясненнями в цій справі. І ці вияснення ми дістали. У їх світлі справа представляється так: Перш за все слід зазначити, що до готелю Жоржа ніякі українські послани в понеділок не ходили. А далі слід ствердити, що ще минулого тижня появилася у польській пресі з варшавських джерел зачерпнута вістка, що до Польщі, зокрема до Галичини приїжджає англ. журналіст Ньюболд. Ніхто з українських кол його приїздом ніяк не цікавився. Бо сюди приїжджають зчасти чужинні журналісти і якщо бажають говорити з українцями, то звичайно тамі до них голосяться і дістають усіякі бажані

інформації. П. Ньюболд поступив інакше. Він написав листа до одного львівського свого знайомого неукраїнця, в якому просив, щоб йому приготувати у Львові стрічку з митрополитом Шептицьким і з головою УНДО. Далі просив, щоб хтось з українців з'явився у нього в понеділок ранком у готелі Жоржа та повідомив про речинь і місце його стрічки з обома названими особами. Коли ми дістали такі інформації від посторонньої людини, бо від неукраїнця, то бажали п. Ньюболдові допомогти в цих стрічках. У тія цілі телефонували один наш громадянин перш за все до готелю Жоржа, питаючи, чи п. Ньюболд в. Коли ми довідалися, що він приїхав, але хвилю відсутній, бо пішов до англійського візконзуля, то перш за все старалися підготувати названі стрічки. Коло 12. години телефонували знов наш віджоручник до готелю Жоржа, питаючи, чи п. Ньюболд в. в готелю. На це хтось (невідомо хто) спитав, хто говорить. Коли йому відповіли, що пос. Пеленський, то цей хтось (може портієр, а може хто інший) заявив, що п. Ньюболд казав сказати, що з пос. Пеленським стрічатися не може. Нині бачимо в польській пресі на ту тему злослівні замітки.

Чи п. Ньюболд так казав, чи ні — ми не знаємо, але коли то правда, що він дав свою згоду оголосити це в польській пресі в такій формі, що він, мовляв, з українцями говорити не хоче чи не буде, то це щонайменше дивне. Бо пощо у такому випадку він писав листа до знаної йому особи, щоб йому влаштувати стрічку з митрополитом Шептицьким і головою УНДО? Очевидно, що публікуємо вістку про ті заходи п. Ньюболда тільки тому, що він дав портієрові (?) готелю і польській пресі право опублікувати те, що вона опублікувала.

Загально при цій нагоді заявляємо всія польській пресі і п. Ньюболдові, що ми нікому з чужинців зі своїми інформаційними послугами не накидаємо, над ніким спеціальної опіки собі не резервуємо. Йдемо на стрічку з інформаціями тільки таким чужинцям, які собі цього ширі бажать, при чому ніколи не даємо їм ніяких директив ні вказівок у тому напрямі, з ким би їм говорити споміж поляків, як це з правила роблять деякі відповідальні польські

На шкільний сезон! На шкільний сезон!
Книгарня „Рідної Школи“
Львів, вул. Сикстуська, ч. 20.
(Дім Народної Гостинності)
порукає шкільні книжки й шкільні приладдя на вигідних умовах.
В ювілейному році „Рідної Школи“
262 підєрнім масово змагання цього Т-ва. 2-4

кола з кожним чужинцем, який хоче говорити з українцями. Вони їм все рекомендують тільки собі бажаних споміж українців, а перестерігають перед небажаними. Навіть заявляємо ще й те, що ми можемо кожному чужинцеві давати всіякі інформації про наше життя й положення також у присутності поляків, чи то офіційальних осіб, чи польських громадських діячів. При чім підкреслюємо, що наші інформації будуть усе такі самі як тоді, коли ми їх даємо самі, так і тоді, коли ми їх давали під польською контролею. Ми оперуємо фактами.

Що це має значити?

При кінці останнього шкільного року і підчас оцих шкільних ферій покликали перед лікарську комісію воевідську в Станиславові слідуюче число т. зв. етатових учителів, величезна більшість з неповним числом літ служби, головню в днях 24, 25 і 29 серпня ц. р.

українців: поляків: жидів:

К о л о м і я:

укр. гімн.	4	—	—
пол. гімн.	1	3*	—
пол. учит. сем.	—	—	—

С н я т и:

польська гімн.	1	1	—
----------------	---	---	---

С т а н и с л а в і в:

укр. гімн.	5	—	—
пол. I гімн.	1	1	—
пол. II гімн.	1	2	1*
пол. III гімн.	1	—	—
муж. держ. сем.	2	1*	—

*) в цих 1 учитель народний, а 1 з повним числом літ служби.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 27. СЕРПНЯ 1931.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ.

З ПРОБЛЕМ ЛІТЕРАТУРИ.

Чар слова.

Література витворила зі засобів мови окремих світ вартостей, який тисячними стежками веде до інших світів: суспільної діяльності, моралі, релігії, музики, малярства, а проте не потребує ні від одного із них послів з уповноваженнями, які заявляли би про його залежність або самостійність. Коли поширимо поняття літератури на всі ділянки писаного слова, можемо сказати, що тоді, як слово не потребує для своєї перевірки діла, діло навпаки існує тільки завдяки критеріям слова.

Англійський критик Віліям Гезліт 100 літ тому сказав на цю тему багато розумного: „Вчинки минають і пропадають у забутті; їх можна доглянути тільки у наслідках — завоюваннях, державні мужі та королі живуть тільки на сторінках історії... Померші автори — це живі люди, вони все ще віддишають і рухаються в своїх творах, тамті — завоювання світа — це тільки попів в урнах. Симпатія (коли можна так сказати) між думкою і думкою — ближча та животворніша, ніж між думкою і ділом. Думка розбуджує думку, наче полум'я — полум'я; поклін подиву складений тінням померших героїв є наче вогонь кадила на мармуровім пам'ятнику. Слова, думки, почування кріпшають згодом у субстанції; предмети, тіла, вчинки розкладаються, розпорошуються у звуки або воздух!... Слова єдині предмети, що трічать вічно“.

Слово у тій царині, яку воно само творить, витворює не тільки власні критерії вартости, але й охоплює всі ділянки діяльності та всі її міри. Діло ніколи не промовляє само за себе; щойно слово зясовує його зміст. Вчинки та діла належать до світа суспільних явищ і прибирають поневолі форми загальних вартостей; — якщо їх не супроводять слова себто ідеї, нам важко відізнати вчинок дурня від генія, так

само, як на полі бою важко інколи відрізнити, чи від кулі гине справжній герой, чи нікчемний боягуз. Слово має в собі подих індивідуальності, — воно виявляє психологію людини глибоше та конкретніше, ніж найбільше енергійний учинок.

Коли шукаємо вартости слова в формі живого діла не замінюємо якусь непевну сумніву, нестійну вартість на щось тривкіше, більше зясоване. За кожним разом, коли робимо таку заміну стверджуємо тільки, що слова, для яких шукаємо цупкішого ґрунту, не мають самі в собі бажаної сили. Думка про потребу критеріїв сильніших, ніж ті, які находимо в самім творі, приходить нам найчастіше над твором, в якого мистецьку вартість починаємо сумніватися. Т. зв. безсмертні твори не розбуджують у нас таких сумнівів; їхній чар тріває незалежно від наслідків полишених ними в якійсь добі серед якоїсь суспільності. Ж. Сорель питає себе, чи ми можемо щонебудь сказати про моральну вартість Венери Мільонської, коли, правду кажучи, не знаємо, що ця різьба висловлює.

Є різні теорії про те, чи хист краси, відчуження та розуміння — вроджений чи придбаний; не інакше з теоріями про талант або про почування „справедливості“ та „правди“. Сприймаємо красу літературного твору, малюнку або краєвиду завдяки якійсь частині вроджених нам даних, індивідуальних, але також і загальних, придбаних під впливом середовища, що формувало наш смак і погляди. Можна сумніватися, чи існують загально-людські дані вражливості на красу, зате нема сумніву, що чим людина культурніша, тим більше її чутливість — усі зміслові органи сприймання вражень — зміцнена ідеями про різні роди краси.

Всі ці ідеї не виключають хисту безпосередньо схоплювати враження, йти навіть за ірраціональним інстинктом краси. Коли ми захоплені красою якоїсь жінки і стверджуємо це, тоді наша думка не шукає поза безпосереднім враженням, якому залюбки піддаємося, глибоких основ своєї оцінки. Знаємо, що ця особа

може бути неінтелігентна, морально більш як безвартна, а проте всі ці факти не змінюють ні трохи її краси. Члени журі міжнародних конкурсів краси не домагаються від кандидаток curriculum vitae, шкільних свідоцтв ні всідоцтв моральності. Інша справа, що чим більше пізнаємо красу, тим більше може наше первісне враження слабнути під впливом недостач її освіти, характеру та вдачі. Та скільки разів усі ці недостачі таки не грають ніякої ролі супроти чисто зміслових приваб, скільки разів аналіза духовних і моральних рис людини, яку кохаємо приходить аж після літ і часто не раніше, аж чисто змісловий чар розвіється!

Чуємо часто здивування, як хтось може захоплюватися гарною жінкою, не бачучи хиб її характеру та інтелігенції. Знаємо, що в 99 відсотках аргументи посторонніх людей не переконують людини закоханої, що стан любови не є наслідком розсудливої аналізи всіх прикмет і хиб особи, якою ми захоплені.

Критика, яка хоче доказати, що „гарний“ твір тільки той, який має в собі всі прикмети духові (інтелектуальні) та моральні пригадує прилюдну кумівську опінію, здивовану за кожним разом, коли хтось для „краси“ — „тратить розум“. Успіх архитворів, талановитих творів і бульварної сензаційної літератури підлягає аналогічним законам, що примхи любови. Захоплюємося твором, наче гарною жінкою: віл чисто зміслових легких скоботів аж до самозабуття та ідеального пориву, не маючи змоги ствердити, яку долю грає тут безпосереднє враження і яку наші погляди про „внутрішні“ прикмети звеличаного нами предмету.

„Предмет краси — довічна насолода“ сказав Кітс. Історія літератури не вчить нас іншої правди як історія кохання всього людства. краса втілюється в усі можливі форми, в які кожний із нас може віднаходити всі можливі ідеї. Нема змоги зясувати, які „внутрішні“ прикмети твору рішають про його вплив зовнішніми рисами, достаточними для чинного зміслів і нашої вишн.

жін. дер. сем. (укр.
учит. нема!)

1*

Стрий:

3 1 1
Разом: укр. 19 поляків 10 жидів 2

Ось імена учителів українців:

Коломия:

Войцеховський (математик)
Ковбуа (фізольог)
Левинський (германіст, україніст)
Лепкий (україніст, фізольог)
Мусіалович (математик).

Снятин:

Погорецький.

Станислав:

Білобран (фізольог)
Бойцун (україніст)
Гаванський (природник)
Грипак (математик)
Комановський (школа вправ)
Костецький (германіст)
Лисак (школа вправ)
Сілецький (математик)
Тимошук (германіст)
Целевич (історик).

Стрий:

Вайпович (математик)
Лєбішак (германіст)
Туна (україніст, фізольог).

Кого покликали з інших міст, ще невідомо, але вже з поданих цифр видно, який процент творять учителі українці.

Тут слід зазначити, що якби в коломийській українській гімназії відпали згадані вчителі, то залишилося в тій гімназії всього 8 учителів українців (враз із катехитом) на всього 240 учеників тож гімназії (колишнє було там і поперх 1000 учеників!)

Не дозволили також у тій гімназії утворити 2-ох відділів 1. класи, хоч на це гімназія мала право, бо в попереднім шкільнім році мала один відділ більше.

*) повні літа служби.

За викінчення укр. шпиталю у Львові.

Заклик до українського громадянства!

Будівок шпиталю „Народньої Лічниці“ імені Митрополита Андрея Шептицького, як відомо, вже під дахом. Однак з огляду на переважку економічну крізу припинено, на жаль, його докінчення. Наша суспільність всеж таки не може дозволити, щоби присвячений Достойному Ювілятові пам'ятник лишився невизначеним і світнів далі, мов на глум, своїми сирими мурами та пожежними дошками отворами. Ми не сміємо стати на половині дороги і мусимо безумовно експресивно довести розпочате велике діло до успішного кінця! І саме, коли ми тепер, мимо незвичайних труднощів, вичинили наш шпиталь, ми дали найкращий доказ великого пієтизму для нашого Ювілята і правдиво християнської любові та милосердя для наших бідних недужих. Легко будувати величаві палати з державних грошей, але не легко стягнутися з останнього і свій гріш, призначений може на кусник сухого хліба для себе і своїх дітей, віддати ще біднішому, бо недужому ближньому. Перед народом, хоч і недержавним, котрий такі діла творить, кожний мусить склонити голову з тим більшою пошаною.

Тому то пожертви, хоч би найбідніші, але наливаючи з усіх сторін, де лише українське серце палає любов'ю для нашого Архипастира і для терплячих наших ближніх, не повинні ніяким чином зупинятися навіть на хвилину!

Крім цього багатіші наші установи й одиниці повинні одноразовими більшими дарами допомогти негайному викінченню нашого шпиталю у такий спосіб: Товариство „Народня Лічниця“, як власник шпиталю, рішило завести окремі ліжка, названі іменами їхніх жертводавців-фундаторів, а імена ці, по вічні часи, вирити на мармурових табличках, уміщених над тими ліжками. Т-во „Народня Лічниця“ зобов'язується по всі часи давати бідним недужим безплатне приміщення в тих ліжках, лікарську опіку, коней ліки і їматиме все, що входить в обсяг значаючого шпитального лікування, разом з повним протарчуванням. Таке ліжко коштуватиме 5.000 ам. долларів, а жертводавець може поробити окремі застереження щодо круга недужих, що мають бути приміщені в тих ліжках, щодо дальшого способу утворювання його пожертви і т. д. Ці застереження будуть якнайточніше додержуватися. Дар-пожертва 5.000 ам. долларів може бути зложена відразу, або кількома більшими короткочасними ратами (останнє з огляду на потребу приспівнення будови).

Управа „Народньої Лічниці“ не сумнівається, що й у нас найдуться такі жертводавці, як це діється в інших народів, де подібні заведення опираються на того роду пожертвах.

Слід ще підкреснути, що зложені пожертви-фундації будуть безумовно в цілості вжиті на призначену ними ціль і з огляду на характер свого призначення є виключені, щоби вони могли амамуватися, згідно, щоби їх ужито на інші цілі, в якихнебудь умовах.

Управа „Народньої Лічниці“ просить скласти жертви, зг. заяви їх аложення під адресою: Львів, Петра Скарги ч. 4.

ЗА РАДУ Т-ВА „НАР. ЛІЧНИЦЯ“ У ЛЬВОВІ:

Володимир Децикевич в. р. голова.

Д-р Тит Евген Вурачинський в. р. член Ради.

Студії у Високих Школах у Кракові.

Виділ Т-ва „Укр. Студ. Громада“ у Кракові подає до відома умовини прийняття до Високих Шкіл у Кракові.

На виділах правничім і філософічним вписи тривають від 15—30 вересня. При вписах треба явитися особисто та предложити такі документи: свідоцтво зрілості, метрику, есентуально військову посвідку і свідоцтво моральності, якщо від матури до впису минув рік або більше, та дві знімки.

Подання на перший рік лікарського виділу треба вносити від 1—15. вересня з залученням таких документів: свідоцтво зрілості, метрику, свідоцтво приналежності; на фармацевтичний від 1—10 вересня до Dyrekcji Oddziału Farmaceutycznego U. J. w Krakowie. ul. Olszewskiego 2, I. p. долучуючи вище наведені документи враз з двома знімками. Першештвом мають кандидати з краківського та шлезького воевідства.

Подання на перший рік різнничого виділу треба вносити від 1—15. вересня, а на дволітній курс огородництва й однорічний кооперативний курс до дирекції курсів, Aleje Mickiewicza 21, в тому самому часі.

Подання на „Студію Фізичного Виховання“ від 1—15. вересня до Dyrekcji „Studjum Wychowania Fizycznego“ U. J. Kraków, Kopernika 12, долучуючи крім вищеподаних документів, посвідку фізичної справності з обсягу руханки, спорту і т. п. та 3 знімки.

Перед прийняттям мусять кандидати(тки) підлягати одностійневим лікарським обсерваціям. Ученицько університетської школи „Pielęgniarek i higienistek“ може бути кожна жінка у віці від 20—30 літ. До писемного подання внесеного до управи школи, ул. Коперника 23, треба долучити метрику, шкільне свідоцтво бодай 6 гімназійних класів або рівноцінної освіти, свідоцтво здоров'я й щиплення віспи, в малолітніх ще дозвіл родичів або опікунів, власноручний опис життя і знімку.

„Wyższe Studium Handlowe“ ул. Сенкевича 4. Вписи починаються від 1. вересня. При вписі треба предложити ті самі документи, що на університет. Кожний рік творить для себе заокруглену цілість, так, що студент може покинути студії по кожному році, маючи заокруглену цілість знання.

Подання на два виділи Гірничої Академії треба вносити від 1. липня до 15. вересня — Aleje Mickiewicza 30. Число кандидатів обмежене.

На Академію Мистецтв подання треба вносити від 1—15. вересня. З кінцем вересня есентуально в жовтні відбудеться конкурсний іспит.

Ближчі інформації за залученням поштового значка до дня 20. вересня уділюватимуть тов. Красник Іван і Микіта Іван — Перемишль, Бушовецька 6., а від 20. вересня тов. Дзіковський Олександр в Кракові на дижурах Т-ва.

ЗА ВИДІЛ Т-ВА „УКРАЇНЬКА СТУДЕНТ-СЬКА ГРОМАДА“ В КРАКОВІ:

Красник Ів., голова. Дзіковський Ол. м. секр.

Студентські справи.

Університет Яна Коменського в Братиславі.

Подається до відома всім абсолювентам та абсолювенткам українських середніх шкіл, що вписи на медичний виділ при університеті Яна Коменського в Братиславі (Чехословаччина) відбудуться від 23. вересня до 7. жовтня п. р. До впису вимагається свідоцтво зрілості та метрика уродження в оригіналі. За ближчими інформаціями слід звертатися на адресу:

Eugen Soročynskij, Bratislava, Hotel „Slobodaren“ Železničarska 17/20. CSR. На відповідь слід залучити міжнародно поштову марку. Українські часописи проситиме передрукувати.

ЖАДАЙТЕ JOB
французьких паперців
ДО КУРЕННЯ.

НОВИНКИ

— Українська робітня футер Юліана Глушевського, Львів, вул. Коперника 16. П. пов. Тел. 54-46. — Догідні умови. 254—?

— 3 львівської хроніки. На вул. Романовича наїхало авто на 9-літнього Стефана Маланюка і важко його поранило. Авто провадив 18-літній Іван Скерський із Станиславова. — При вул. Локетка пробувала отруїтися 24-літня Казим Савчинська, а 22-літня Юлія Кобалівна намагалася втопитися в ставі. — Найвсія мороженого в холодний день Іван Гайдер і опинився у лічниці. — До мешкання Помербаша при вул. Пекарській вломився непрошені гості і через помилку забрали дорожності вартості 1.500 зол. — З мешкання А. Вінтера при вул. Сточія щедро біла вартості 300 зол. — Арештували Бернарда Грінблатта і Оз. Вайхера під замітом посередництва в продажі крадених річей.

— Припинення вистав у Великому Міському Театрі. В понеділок, 24. п. м. відкликати заповіджену вже виставу „Вікторія та її гузар“, а також припинили на необмежений час дальші вистави. Непорозуміння повстало на тлі конфлікту між дирекцією татру і членами оркестри за невивлачені платні з останніх двох місяців та непевні вигляди праці на найближчий сезон.

— 3 краєвої хроніки. Біля Жидятин, львівського повіту, невідомі бандити ограбили Василя Сороку з масла вартості 150 зол. Грім поранив у хаті Михайла Малика, в Ямниці і жінку. — В дворі Лєйби Корна, в Олешкові, пожежа знищила господарські будинки вартості 22.000 зол. — В лісі, біля Старого Села, дрогобильського повіту, два озброєні бандити зграбували у Михайла Думи 450 зол. — В селі Тухотині, луцького повіту, Наум Микитин поранив смертельно дарами сокири по голові Т. Демчука. — В Матієві біля Луцька придержала поліція Войтіха Калву, Франка Вітка і Вол. Куліковича за підроблювання 50-ти грошів. — Утонівся в Дністрі біля Заліщик 26-літній Роман Ольшевський, студент львівської політехніки.

— Степень магістра прав осягнули на львівському університеті у літньому річниці такі правники (чки): Вобинський В., Брановський, Гавришкевич Ю., Ганас І., Гуглевич, Гардашевський, Дужий М., Дінько С., Кос А., Лешнівський З., Люстіг Ольга Віра, Огоновський О., Олєсницький Я., Площанський О., Попляньський В., Радович М., Сенєжак, Сенєжак, Стасюк В., Стрийський М., Фединський, Ханік М., Хомяк М., Хробак В. і Чорний В.

— Подружжя трагедія в Микучині. Гуцулка Февронія Томашівська зраджувала свого чоловіка Василя. Коли чоловік застав її з любовником, прийшло між обома до суперечки. Як лише Василь вийшов за поріг, жінка затопила йому ніж у серці. Збіглися літники, та жінка все ще раз за разом пробивала чоловіка пожемо. Вкінці їй відбрали ніж, а тяжко пораненого гуцула лікар казав відіслати до Надвірної. Жінку арештували й також відставили до розпорядження судді в Надвірній.

— Трошки статистики. Підсумки статистичного уряду у Варшаві нараховують 895.103 осіб, які вийшли з Польщі від 11. XI. 1918 р. З цього числа 453.297 осіб остало в європейських, 441.806 у заморських країнах.

— Людські жертви різниці. В Люблінні роздратований різник 28-літній Борух Гольдберг вбив різницьким ножом батька своєї нареченої Куперберга і ранив наречену Суру та її маму Гіндлю, після сварки в справі подружжя з батьком Сури.

— Добровольці до тюрми. Перед воротами американської тюрми на Алясці стоїть довга черга ескімосів, які добровільно хочуть іти до тюрми. Тому, що мала тюрма може помістити лише 30 осіб, приступила влада до будови нової, обчисленої на 400 осіб, щоби замикати тих, що сьогодні можуть лише мріяти про тюрму. Кращі обставини життя в тюрмі, як на воді, доводять до того, що за місце в черзі йде не раз кровава боротьба між ескімосами. Навіть постанови влади побирати оплати за побут у тюрмі не обмежила тих бідолох, в очах яких тюрма — це рай на землі.

— Подорож сніпих. До Міляно прибула прогулька 2-ох сніпих б. вояків італійської армії, які постановили перейти пішки Італію себто більш як 3.000 км. Сніпих провадить несе сибірської раси. Досі пройшли вони 300 км., себто 1/10 частину цілого шляху.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:
Зачинений аж до відкриття.
Театр Річнородностей:
Питання 28. VIII. "Вулиця". — Аж до кінця 31. VIII. включно виставки "Вулиця театру" "Атенеї".
Малий Миський Театр: Зачинений аж до відкриття.

МУЗИЧНА ШКОЛА САБІНИ КАСПАРЕК
(вул. Кочановського ч. 4, тел. 85-433).
Проф. Софія Франковська і Марія Май-Замунова обидві класу сольового співу в середній станційній школі. 231

Кіно.

АПОЛЬО: Звукова фільма: "Світ без кордонів" (Адам Бродіні).
КАСІНО: "Свадьба студентки", "Бастер Кітон боксер".
КОЛЬОСЕН: "Гріх вулиці", "Ляліва".
ЛЕВ: Ревізія ("Вільна любов").
МАРУСЕНЬКА: "Фатаальна жінка", "Після присуду".
ОАЗА: "Опір в опері" (Льон Чаней).
ПАЛІАС: Роман кадета, "Трьох зло-маних дозю".
ПАН: "Мелодія щастя".
ПАСАЖ: "Таїна китайських панто-фельків".
ХИМЕРА: "Кажу бездітних" (комедія).
СТИЛЕВ: "Корабель комедіантів" і додатою: Звукова комедія.
УПІХА: "Гарольд Льюїс жениться", "На фронті нічого нового".

Програма радіо.

Четвер, 27. серпня 1931.

Варшава (1411,8) 18-00 Концерт со-лістів. Кенігсберг (217,1) 19-35 Концерт оперної оркестри. Братислава (278,8) 19-05 Речиталь вокалістів. Бресляв (325) 20-30 Жюльєри — опера. 21-15 Симфонія 6-хур Баха. Штрасбург (345,2) 18-00 Опера в оперетковій музиці. Штут-гарт (360,1) Камеральна музика. Бу-карешт (394,2) 21-00 Симфонічний кон-церт. Стокгольм (435,4) 20-00 Концерт радіоорх. Рим (441,2) 17-30—18-15 Кон-церт солістів. 21-00 Концерт. Лянген-берг (472,4) 17-00—18-00 Гра на гітарі. Прага (486,2) 17-10 Грамофонові пати. Мільно (500,8) 20-45 Опера. Брюссель (508,5) 17-00 Камеральна музика. 21-00 Концерт. Відень (516,4) 19-40 Гра на скрипці. 20-55 На селі і в місті, весела програма. Мінхен (532,9) 16-20 Кон-церт солістів. 20-15 Орасторія Лішта. Будапешт (550,5) 19-05 Циганська орхе-стра. 19-10 Концерт солістів. Любляна (575,8) 21-30 Оперні дуети. Харків (937,5) 15-00, 20-00 Концерт. 17-00 Відчит 19-30 Година матері. Осло (1071,4) 22-05 Хоровий концерт. Калюндборг (1153,6) 20-00—21-00 Французська музика. Москва (720) 19-30 Концерт. Кенігсву-стергаузен (1634,9) 16-00—17-00 Кон-церт в Берліна. 20-00—20-30 Образи і сучасної Росії. Проблема подружжя в біографічній літературі.

Пятниця 28. серпня 1931 р.

Братислава (278,8) 19-05 Речиталь віоз. Бресляв (325) 20-30 "Вояки", опера "Уралта. Лондон (356,3) Прогуляковий концерт. Штутгарт (360,1) 21-45 Камеральна музика. Гамбург (372,2) 19-30 Марш і польонези. Букарешт 21-00 Симфонічний концерт. Берлін (419) 18-10 Гаваяські дуети. 20-30 "Травіата", опера. Рим (441,2) 21-00 Концерт. Мільно (500,8) 20-45 "Резурекціє", опера. Відень (516,4) 22-10 Танцювальна музика. Мінхен 20-15 "Легенда про св. Євасмету", ора-сторія Лішта. Будапешт (550,5) 20-15 Циганські пісні. Харків (937,5) 15-00, 20-00 Концерт. 19-30 Година матері.

Львівське радіо.

Четвер, 27. серпня 1931.

Львів (380,7) 11-58 Астр. час з Варша-ви 12-05 Програма біжучого дня. 12-10, 13-10, 16-00, 17-10, 19-40 Грамофонові пати 13-10 Метеорологічний комуні-кат в Варшаві. 14-30 Господарський комунікат в Варшаві. 15-25 Відчит в Варшаві. 15-45 Львівський комунікат. Л. О. П. П. 16-45—17-10, 19-50—21-30, 22-00—22-25 Трансмсії в Варшаві. 17-35 Стиль су-часності, відчит. 18-00 Фортепьяний речиталь і романтичні німецькі пісні, які відіграве п. П. Фінклер (бас). 19-00 Весе-лія. 21-30 Жінка зі серцем, аудіо. 22-25 Програма на садибний день. 22-30 Скрипки. 23-00—24-00 Легка і тан-кова музика в Варшаві.

Пятниця, 28. серпня 1931.

Львів (380,7) 11-58 Астр. час з Варша-ви 12-10, 13-10, 16-00, 17-10, 19-40 Му-зика з грамофонових пати. 13-10, 15-50 15-45 Комунікати. 15-25 "Моя дитина", відчит. 16-50 Відчит про Помпеї. 17-35 "Сучасний стиль", проф. Махневич

18-00 Фортепьяний речиталь. 19-00 Весе-лія. 19-20 Літературна гутірка. 19-30—20-10 Комунікати. 20-15 Концерт легкої музики. 21-00 Концерт із Швайнарської Долини (варш. фільм орх.). 21-30 "Жінка зі серцем", відчит. 22-00 Фейлетон. 22-15 Комунікати. 22-30 Скрипковий речиталь. 23-00 Легка і танцювальна музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

У прив. учин. жіночій Семінарії С. С. Васильянок у Яворові в правом прилюдності рік шкільний 1931/32 роз-починається торжественним Богослужен-ням для 2. н. ст. вересня На днях 31. серпня, 1. і 2. вересня додатково відбу-ватися будуть вписи і вступи іспити на I, II, III. і IV. курс. Ново вступаючі учениці обов'язані дозвучити до подання: 1) вступку. 2) останнє шкільне свідоцтво, 3) короткий життєпис і 4) свідоцтво лікарське. — Дирекція. 280 2—3

На "Рідну Школу" зложила родина Лаврівських з Бережан 15 вол., замість візка на могилу бл. п. Богдана Білин-ського в Бережанах. — ВП. Жертво-давцям щиро дякує Головна Урава "Рідної Школи". 297

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

ГОДИННИКИ тільки найкращих фа-брик, прецизійні, продає за готівку і на рати від десятих літ в найліпшій стороні знає фирма Іван Зельтен-райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 130

ВДОВА по урядникові приймає на стан-цію учеників (ці). Вулиця 6. II. п. Дубравська. 242 2—2

СТАНЦІЯ. Два ученики (ці) найдуть добайливе приміщення при родній гімназійного професора. Львів св. Мар-ка 20/1. 245 2—3

ФАБРИКА ЕЛЕКТРИЧНИХ ЛЯМП і металевих виробів "DALWANJA", Жудинського 11а. — Тел. 20-54. — Ціни фабричні. 30 20—2

ВПИСИ на курси у вищій школі крою і шиття. — М. Колясовської від 27. серпня, між 11—3. Львів, Академічна 22. I. пов. 239 3—4

УЧИТЕЛЬКА з довгою практикою гадає цілорічної лекції на провін-ції з обсягу 7-клас. нар. школи, або виж-чих клас гукан гімн. Зголошення до Адмін. "Діла" під "Учителька-32". 250 4—8

ПРИЙМУ двох учеників з вищих клас на мешкання з харчем при одній особі. Ціна поміркована. — Львів, Го-лоуба 11. відомість у сторожа. 268 2—2

ГІМНАЗІЙНИЙ УЧИТЕЛЬ, фізкульт., з кількатиною вчительською прак-тикою, приймає на селі лекцію на цілий рік. Найкращі поручення. Умовини за порозумінням. — Ласкаві зголошення до Адміністрації "Діла" під: "Фільм-клас". 269 2—2

РУТИНОВАНИЙ компімент в 4-літ-ньою адвокатською і судовою прак-тикою обійме посаду зараз, есентуально від 1/10 1931. — Зголошення до Адміні-страції "Діла" під "Правник". 277 2—2

ПРИЙМУ 2 учеників або учениці на станцію. Покий ясний, теплий; харч першорядний; ціна дуже поміркована. — Потоцького 110. II. п. на право. 279 2—2

ПРИЙМУ на станцію учеників. Окре-ма кімната, есентуально фортепья. — Зголошення Куркова 14. ч. дверей 9. 282 2—2

ПРИЙМУ УЧЕНИКІВ на станцію. Со-вісна опіка, близько гімназії. — вул. св. Тереси 2 Б. II. пов. мешк. 6 Ізидор Рудницький. 290 1—4

ШУКАЮ здорової та совісної учи-тельки до донечки IV. кл. гімн. типу гук. Першестство, що уміють по-дати початки французької мови: о. Дур-кот, Błozew k/ Przemyśl. 288 1—2

ПРИЙМУ 2 панни на станцію з цілим утриманням. Кімната вигідна. Не-далеко від державного жіночого Семі-нарія та С. С. Васильянок. — М. Шебе-нова, Задвірська (Садівницька) 105. 293 1—2

СТАНЦІЯ для панночок. Добрий харч совісна опіка, окремий вхід. — Бедрикова, Перемишль, Грунвальдська 25, 1 п. двері 5. 289

ПОКІЙ, окремий вхід, можливо з утри-манням віднайму студіючому. — Хшановських 12. Карпюкова. 292

КУРС крою і шиття біля (триміся-чний) розпочинає з днем 1. вересня п. р. у власній роботі першорядна фа-хова сила була довголітній управи-телька та інструкторка в "Труді" Анна Цимбризова у Львові, вул. Окулярського 6, ріг Листопада. 294 1—2

ПАРЦЕЛІ на Ночім Львові (Красучин) до продажу при годовній аудіції, яка дучиться в Власноку Стрікою (фронт полудневий). — Відомість: вул. Руська 16. Ресторан "Говерла". 295

БІЛЛЯ мужеське, жіноче і діточе, плаші лікарські, фризьські і т. п. піжами, рубашки, як і цілі випрани, від звичайного до найвибагливішого, вико-нує совісно і дешево Анна Цимбризо-ва, роб. біля, вул. Окулярського ч. 6, ріг Листопада. 294 1—2

ПОКІЙ для двох учеників (ці) з цілим утриманням, поміч у науці і скрип-ка, вул. Бартоша Гловацького 17. А. Хо-мельський. 296

СТУДЕНТ політехніки шукає у Львові лекції з гімназії або семінарії за помешкання. — Зголошення до Адміні-страції "Діла" під "Техніка". 291 1—2

ДУЖЕ ДОБРУ УЧИТЕЛЬКУ з семи-наріальною матурою до науки ді-тен на цілий рік може поручити: о. В. Личинак, Львів, Бровонська 5. 1—4

ВЕДЕНІ відомини педагогами, визнач-ними професорами гімназій і дер-жавних семінарій, затверджені курато-рією Л. П. О. натуральні і доповня-ючі курси "OSWIATA" приймають вписи на шк. рік 1931/32 на натураль-ній гімназійній курс — всіх типів, ма-туральний гімназійний курс, курс з об-сягу 6-ти і 4-ох гімназійних класів. Педа-гогічні студії для гімназ. абітурієнтів, що бажають доповнити семінаріальну матуру. Практичні лекції і досвідна школа випан заповнені. Всілякі інфор-мації дає секретаріат: Львів, вул. Мід-ковського 11. тел. 50—01 від 11—1 і 5—7. Проспекти даром. На відповідь поштою марку. 241 2—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

УКРАЇНСЬКИЙ ПАНСІОНАТ ДЛЯ ДІВЧАТ

отвиряє з днем 1-го вересня 1931 р. п. **СТЕФАНІЯ ПОГОРЕЦЬКА в Стрию,** Костюшка ч. 22. Приймається панночки до семінарії або до гімназії. — Примі-щення в новій з комфортом уряджений хаті в середмісті — харч здоровий, до-статний, п'ять разів денно. — Соціална опіка старшої пані. Все за оплатою по 90 зол. місячно. На бажання форте-пья на місці. — Зголошення приймає і інформації дає п. Стефанія Погорецька у Стрию 82 6—6

МЕБЛІ рижного роду, можна най-корисніше купити у ві-дочній фірмі "Doroteum", Льва Сапги 34. Тел. 15—01. Догідні умови. 2361 61—7

ЛІЖКА металеві

ВІЗКИ діточі

поручає дешево

фабричний склад

М. Волковискі

Львів, Коперника 5. Тел. 95—97.

Великий вибір

ДОГІДНІ

УМОВИНИ.

Останній сезон триває цілий вересень

аж до жовтня. Ціни купівлі і удержання

зніжені.

Подяка.

За безкорисне, повне трудів і посвяти виділення мене в тяжкої неугди, цією дорогою складаю: ВП. д-рові Ром. Не-стороничеві, лікареві у Перемишлі, мою найважливішу, сердечну подяку.

Олесь Степовий.

Хочеш мати обід на час!
Хочеш мати тепло в мешканні!

То купи горішньомешеске вугілля Т.А.М. де його половина Львова купує

У Ф.м. "KARVO"

Коперника 19. тел. 8—63.

Якість, вага, доставка взірцева.

Спис гостей, що приїхали до "Черча" в серпні.

Вонсовичева Іванна — Королева, пов. Гриві, Ромовський Василь — Львів, Са-довський Іван — Сокаль, д-р Роман Са-довка — Дрогобич, Ольга Савойка — Дрогобич, Бронислава Вергун — Сокаль, Молецій Анна — Ропчиці, Ангела Моле-цій — Ропчиці, Володислав Чернявський — Станіславів, Чернявська Анна — Станіславів, Майберг Руза — Підгайці, д-р Богдан Біликевич — Львів, Голос Олек-са — Стратин, д-р Юліан Богачевський — Камінька Стр., Майерштейн Бенямін — Ко-ломи, д-р Іван Околот — Перемишль, Ри-зник Микола — Сарачувці, Едвард Фрід-лер — Відень, Завалович Іван — Терно-піль, Чижевський Тадей — Краків, Шу-хевич Іванна — Львів, Машакова Антоні-на — Липиця Гор., Заткова Емілія — Пе-ремишль, Татухова Марія — Турка, Пасі-квіна Дарія — Турка, Дубицька Альбіна — Станіславів, дир. Денис Кореніч — Львів, Головецька Феліція — Брани, Ко-заківна Сабіна — Ремеція, Турецька Ро-мана — Львів, о. Михайло Мендичський — Станіславів, д-р Степан Федак — Львів, Писецька Ліда — Рожатів, Мейблом Мендель — Бережани, Іван Борин — Львів, д-р Станіслав Бергер — Станісла-вів, Панчишин Гіст — Львів, Моток Оль-га — Маріямпіль, Василь Слозівський — Княже, Петро Мазур — Честиня, Володи-мир Рудий — Болехів, Юлія Литанова — Рихвалд, д-р Софія Панкевич — Львів, Вороніна Володислава — Потуроти, На-зарюкова Константина — Львів, Софія Домовська — Львів, Творило Миросла-ва — Львів, Вальд Геня — Львів, інс. Со-коловський Шасний — Стрий, Панкевич Ядвіга — Львів, Марціновська Ядвіга — Надвірня, Матків Ольга — Станіславів, Зісель Жигмонт — Єзупіль, Кульчицька Стефанія — Львів, Матковський Іван — Львів, Саністальки, Рибачкіна Нуся — Львів, Головінський Іван — Підгайці, Бабюкова Розалія — Коломи, Бончукова Марія — Коломи, Дорошенко Наталія — Львів, Воробець Михайло — Бабинець, Купчи-ська Тетяна — Львів, Пригода Стефан І Пригода Володимир — Озірня, Назарова Олена — Львів, Почитайло Іван — Боків, Шмід Яків — Підбуж, Модрицький Франц — Дегова, Жук Андрій — Львів, Клас Роман — Львів, Погорецький Яро-слав — Львів, Гонташевська Анна — Станіславів, о. Дерезанко Іван — Скала, Ко-смина Василь — Дусанів, Ковальчук Ва-силь — Полізна, Завальська Гелена — Вільно, Сабанова Марія — Миловація, Рудницький Григорій — Підкамінь, За-левський Юрій — Варшава, Карига Ма-рія — Жидачів, Комаринська Савина — Григорів, Монастирська Емілія — Горо-дище, — Трембач Стефанія — Чорна Ло-за, Брай Стефан — Тудорів, Панкевич Клементина — Львів, Павлюкова Марія — Львів, Пришляк Юлія — Бабухів, Турчи-нова Олена — Городенка, Пехтер Клар — Бережани, Пелагій Майба — Красне, Семенов Іван — Чортків, Парашук Євге-н — Васючин, д-р Гарасимів Ангін Стрий, Лучаковська Олімпія — Львів, д-р Сухо-перський Осип — Львів, Розенберг Люд-виг — Львів, Дигіть Григорій — Вербія, Стек Григорій — Стратин, Борч Ксеня — Стратин, Тарнавський Іван — Львів, о. кав. Стек — Станіславів, Бурбела Гафія — Гусятині, Гірс Фейга — Лодзь, Гамер О-сип — Бурштин, Вільям Юлія — Стані-славів, Вонсович Осип — Королева Русь-ка, Волнарчук Іван — Палічці, о. ісп. Ва-силь Назарович — Красне, Казновська Теодосія — Глубінок, Музра Ярослав — Львів, Гривина Андрій — Скавиря, Якім-чук Василь — Глубінок, Вітовичева Емі-лія — Дмитровичі, Фрейвальд Макс — Торунь, Титор Іван — Станіславів, То-біас Адольф — Бурштин, о. Шуровський Михайло — Маркова, Пилипець Марія — Скала.

Останній сезон триває цілий вересень аж до жовтня. Ціни купівлі і удержання зніжені.